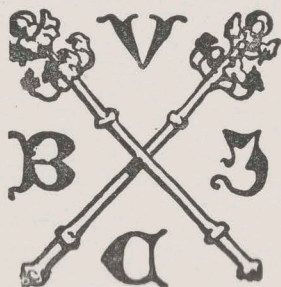

Biblioteka Jagiellońska

stdr0004687

PRIMITIÆ

Maturescentium Philosophicarum

FRVGV M,

Magno gratitudinis & filialis observantiæ

argumento

Ad ARAS Sinus Paterni

ILLUSTRI ac MAGNIFICO DOMINO,

D. FRANCISCO

DE STOIESZYN

STOINSKI,

IVDICI TERRESTRI LVBLINĒ:

NEC NON

Iudiciorum Tribunalitiorum Lu-
blinensium

PERPETVO ASSESSORI,

CONSECRATÆ,

PER

P. F. ANGELVM STOINSKI,

S. Theol: Bacc: nec non Philosophiæ in
Studio Formali Cracouensi Ordinis
Carmelitarum Professore.

Anno Dni M. DC. LXXX. Mense Februario Die 19

CRACOVIAE, TYPIS VNIVERSITATIS.

IN STEMMA
Gentilitium Domûs
STOINSCIANÆ.

59509 III
In Tuo dum portas tripenne Stemmate Scutum
Dulces pro Patria, signas excubias.
Ast uacuum si Campum in Campo dicere velis;
Non, non: quin potius, gloria complet eum.

ILLVSTRI
AC
MAGNIFICO DOMINO,
D. FRANCISCO.
De Stoieſzyn
STOINSKI,
IVDICI TERRESTRI
LVBLINENSI,
PARENTI ac BENEFACTORI
MVNIFICENTISSIMO.
Perennem Felicitatem.

D*U*m iam ſuauiſſima Filialis in Pa-
trem gratitudinis neceſſitas meum ad
id ſollicitavit animum, ut inter an-
guſtos ſecreti cordis limites latitantem
affectum publico tandem comproba-
rem testimonio; niſi praſaga oppor-
tunioris occaſionis ſpes meos toties eluſiſſet conatus ILLVSTRIS ac MAGNIFICE DOMINE PARENſ. BENEFACTOR MVNIFICENTISSIME: Sed non va-
na ta-

a 2

na tamen fuere presagia, illuxit tandem tale tempus, sanxerunt sidera talem diem, quando & impatientem desideriorum meorum abrumpere moram, & veloci passu ad Tui venerationem mihi accurrere licuit. Non inconsulto prorsus has Primitias Maturescentis Philosophicæ Frugis Tuo Nomini litandas hucusq; protraxi. Enimuero si Maturitatis indagas circumstantiam? studens eram, immaturos fructus mature virtuti Tue consecrare indignum duxi: Si Primitiatura dignitatem obseruas? & hac omni omnino iure Tibi debebatur; quid enim non debeat tot beneficijs lacepsitus animus? Cum id ipsum vel ceca in sua caligine perspexerit gentilitas; quando Planetarum Principi, frugum dicebat Primitias: non alio sanè edocta fine, nisi ut pia emulatione, & reciproco beneficia pensaret affectu. Erimus iam es in STOINSCIANO Polo Planeta, abundè benevolentia Tua in omnia sidera effundens lumina, quidni ergo minimum huius Poli sidus, tot in particulari provocatum beneficijs, primam Lecturæ suæ non ferat frugem. Fero, & in Ara Paterni sinus depono victimandam. Tuum erit ignem Paterna benevolentia apponere, meum, escam filialis obseruantia nunquam retrahendam ministrare.

Illustris ac Magnificæ Dominationis Vestræ

Humillimus Filius,

Fr. Angelus Stoinski S. Th. Bac.
Ordinis Carmelitarum.

CONCLVSIONES EX PHILOSOPHIA RATIONALI.

I.

QUoniam Logicam artificialem teneamus esse verè & propriè Scientiam, pro Obiectoq; eius formali, & adæquato, statuamus Ens rationis directiuum trium mentis operationum; hinc fit, ipsam optimè defini: Scientiam Entis Rationis directiui trium mentis operationum.

II.

Communis illius diuisio in Docentem, & Utentem, etiam nobis placet, non tamen propterea volumus ipsam diuidere in duos habitus realiter distinctos, sed esse vnicum realiter formaliter habitum, ad hæc duo munera docendi, & utendi, se extendentem; tenemus.

III.

In partitione illius in Speculatiuam partim, & partim practicam, aliquorum Salomonis iudicio utentium; & aliorum in simplicitate illius eminentialiter adunantium rationem practici simul & speculatiui, sententias non sequimur: Sed totam & simpliciter Speculatiuam defendimus.

IV.

Necessitatem illius tantam adstruimus, vt nulla Scientia in statu perfecto haberi possit absque præuia possessione Logicæ; licet sine ministerio ipsius, in statu imperfecto aliquando habeatur ope solius naturalis Logicæ: Vnde consequenter efficientiam Demonstrationum, etiam in Materijs aliarum Scientiarum illi soli tribuimus.

V.

Vniuersale quod est vnum respiciens multa, non tantum in vocibus, & conceptibus, sed etiam in naturis realibus fundari tenemus; ita tamen, vt has nolimus esse fundamenta Vniuersalitatis, vt fictè per Platonicos separatas a suis singularibus, sed vt existentes in ipsis singularibus.

VI.

Vniuersalitatem, [vt potè formam constituentem Vniuersale in ratione talis formaliter] nolimus dari a parte rei, sed solum per operationem intellectus comparantis simpliciter naturam præcisam a singularibus, tanquam superiorem ad sua inferiora.

B

Vni-

VII.

VNiuerſale Logicum in quinque ſpecies adæquatè diuidimus, nempe in Genus, Speciem, Differentiam, Proprium, & Accidens: ad quas Vniuerſale in communi habere ſe vt Genus dicimus; vnde conſequenter prædictam diuiſionem Generis in ſpecies vocamus.

VIII.

Genus primum Prædicabile ſumptum in Concreto cum communi definimus: Vnum aptum in eſſe multis ſpecie differentiſ, & prædicari de illis in quid incompletè; cui quidem definitioni pro principali definito, ſecundam intentionem Genericitatis, vt tamen connotantem naturam aſſignamus.

IX.

Totalitatem potentialem in Genere ad prædicandum de ſuis ſpeciebus requirimus. Inſuper negamus perfectionem illius, etiam metaphycè ſumpti, vnica tantum ſubſiſtente ſpecie, poſſe conſiſtere ſaluam.

X.

Differentiam definimus: Vnum aptum in eſſe multis, & prædicari de illis in quale quid incompletè. Diuiſionem illius in Communem, Propriam, & Propriiſſimam, eſſe tantum analogi in ſua analogata dicimus: In ratione verò Vniuerſalis Logici per reſpectum ad indiuidua, non autem per reſpectum ad ſpeciem illam conſtituimus.

XI.

Speciem definimus: Vnum aptum in eſſe multis numero differentiſ, & prædicari de illis in quid completè. Quatenus ſubiſcibilem Generi, nolimus eſſe formaliter Vniuerſalem, ſed ſolum quatenus ſuperiorem ad Indiuidua.

XII.

Naturam vnicum tantum habentem indiuiduum, adhuc perfectè ſpecificam dici poſſe tenemus. Imò & Vniuerſalitatem Logicam ſaltem ex modo noſtro concipiendi tali naturæ [qualem ſupponimus Naturam Angelicam] poſſe attribui defendimus.

XIII.

Proprium in quarto modo ſumptum, nempe quod conuenit omni, ſoli, & ſemper, hoc quartum conſtituere Vniuerſale aſſerimus; illud autem definimus: Vnum aptum in eſſe multis, & prædicari de illis, in quale neceſſariò. Terminum vniuerſalitatſ illius conſtitutum ponimus Indiuidua.

XIV.

XIV.

Accidens vt quintum Prædicabile definimus: Vnum aptum, inesse multis, & prædicari de illis, in quale contingenter; quam definitionem illi alteri, Accidens est quod potest adesse, vel abesse saluâ rei essentia æquamus. Constituimus autem illud in Ratione vniuersalis propter respectum ad subiecta quæ denominat.

XV.

Proprietates Vniuersalibus duas attribuimus, Perpetuitatem & Prædicabilitatem: Perpetuitatem ab existentia Vniuersalium, longè arcemus; imò etiam ab essentia illorum positiuam Perpetuitatem remouemus, solam negatiuam impartiendo.

XVI.

Prædicabilitatem diuersimodè inter quinque Vniuersalia partimur: Nam Generi & Speciei in substantijs, illam in Concreto; in accidentibus verò in abstracto posse competere dicimus: Differentiæ autem, Proprio & Accidenti in Concreto.

XVII.

Prædicamentorum numerum denarium tenemus: inter quæ in primo loco Substantiam reponimus, pro formali illius constitutio positiuum quid, nempe subsistentiam per se, adstruendo. Terminis huius Prædicamenti Diuinam Essentiam claudi non posse defendimus: licet Christum Dominum quæ Hominem claudamus.

XVIII.

Quantitatem constituimus essentialiter in extensione partium in seipsis. Inter species ipsius proprias & rigorosas solum, reponimus Lineam, Superficiem, Corpus, & Numerum; Locum verò, Motum, Tempus & Orationem, vt improprias species ad hoc Prædicamentum reducimus.

XIX.

Relationem Prædicamentalem, cuius totum esse, est ad aliud se habere; realiter modaliter à suo fundamento distinguimus: pro termino autem illius siue Mutua sit, siue non Mutua, aliquid relatiuum ponimus, licet diuersimodè.

XX.

Causam totalem & adæquatam vnitatis specificæ Relationum, volumus desumi ab vnitatem specificam tam fundamenti, quam termini: distinctionem verò specificam ab alterutrius diuersitate specificam. Vnitatem autem & distinctionem numericam in vnitatem vel distinctionem numericam solius subiecti fundari tenemus.

um
oc,
li-

m,
x-
s'
nt

n-
ri-
uc

u-
e-
o-

to
is'
m

l.

P.

n-

o.

XVII

